

1. Mustafa Kemal okul çağına geldiğinde annesi Zübeyde Hanım, onun dini eğitim veren Mahalle Mektebi'ne gitmesini isterken; babası Ali Rıza Efendi, çağdaş yöntemlerle eğitim veren Şemsi Efendi Mektebi'ne gitmesini arzu ediyordu. Mustafa Kemal, annesinin gönlünü kırmamak için kısa bir süre Mahalle Mektebi'ne gitmiş, daha sonra babasının isteği üzerine Şemsi Efendi Mektebi'ne geçmiştir. Şemsi Efendi Mektebi'nde uygulanan modern eğitim yöntemleri, Mustafa Kemal'in fikir hayatının şekillenmesinde etkili olmuştur.

Yalnızca bu bilgilere dayanarak Osmanlı Devleti'nin o dönemki eğitim sistemi hakkında yapılabilecek en kapsamlı çıkarım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eğitimde birlik sağlanmış ve tüm okullar devlete bağlanmıştır.
- B) Geleneksel ve modern eğitim kurumları bir arada varlığını sürdürmüştür.
- C) Ailelerin eğitim konusundaki tercihleri her zaman çocukların isteğine göre şekillenmiştir.
- D) Dini eğitim veren kurumlar, modern okullara göre daha başarısızdır.

2. Mustafa Kemal, Selanik Askerî Rüştiyesi'nde matematik öğretmeni Yüzbaşı Mustafa Bey tarafından çok sevilmişti. Öğretmeni, onun yeteneklerini ve olgunluğunu fark ederek, "Oğlum senin adın da Mustafa, benim adım da. Bu böyle olmayacak, aramızda bir fark bulunmalı. Bundan sonra senin adın Mustafa Kemal olsun." demiştir. Bu isim değişikliği sadece bir lakap değil, onun olgunluğunun ve çalışkanlığının bir tescili niteliğindeydi.

Bu anekdottan hareketle Mustafa Kemal'in öğrencilik hayatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öğretmenleri tarafından fark edilen üstün özelliklere sahiptir.
- B) Disiplinli ve kendini geliştirmeye açık bir öğrencidir.
- C) Askeri okullardaki eğitimi sırasında sadece sayısal derslere ilgi duymuştur.
- D) Çevresiyle etkileşimi, kimliğinin oluşmasına katkı sağlamıştır.

3. Manastır Askerî İdadisi yılları, Mustafa Kemal'in fikir hayatının zenginleştiği, vatan ve millet sevgisinin pekiştiği bir dönemdir. Burada Namık Kemal ve Mehmet Emin Yurdakul gibi vatan şairi ve yazarların eserlerini okumuş; tarih öğretmeni Kolağası Mehmet Tevfik Bey sayesinde tarihe ilgi duymuştur. Ayrıca Fransızcasını geliştirerek Avrupalı düşünürlerin (Voltaire, Rousseau vb.) eserlerini inceleme fırsatı bulmuştur.

Verilen paragrafa göre Manastır Askerî İdadisi'nin Mustafa Kemal'e katkıları ile ilgili;

- I. Batı kültürünü ve düşünce yapısını tanımasına zemin hazırlamıştır.
- II. Tarih bilinci kazanmasında öğretmenlerinin etkisi olmuştur.
- III. Askeri yeteneklerini teknik açıdan en üst seviyeye çıkarmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

4. Mustafa Kemal'in eğitim hayatını incelediğimizde; Mahalle Mektebi'nde geleneksel, Şemsi Efendi Mektebi'nde modern, Askerî Rüştiye ve İdadî'de disiplinli, Harp Okulu ve Akademisi'nde ise stratejik ve siyasi bir eğitim süreci geçirdiği görülmektedir. Özellikle İstanbul'daki eğitimi sırasında arkadaşlarıyla ülke sorunlarını tartışmış, devletin içinde bulunduğu kötü gidişatı durdurmak için fikirler üretmiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in eğitim hayatı hakkında aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Farklı eğitim metotlarını tanıma fırsatı bulmuştur.
- B) Eğitim hayatı ilerledikçe sadece askerlik değil, siyaset ve devlet yönetimiyle de ilgilenmiştir.
- C) Eğitimi tamamladığı okulların tamamı Selanik şehrinde bulunmaktadır.
- D) Aldığı eğitimler liderlik özelliklerinin gelişmesine katkı sağlamıştır.

5. Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisi'nde okurken 1897 Türk-Yunan Savaşı çıkmıştır. Bu savaşta Türk ordusunun savaş meydanında kazanmasına rağmen, masa başında (diplomaside) istediğini alamaması Mustafa Kemal'i derinden etkilemiştir. Bu durum onda; vatan savunmasının sadece silahla değil, diploması ve dış politika bilgisiyle de desteklenmesi gerektiği düşüncesini oluşturmuştur.

Parçaya göre Mustafa Kemal'in fikir dünyasındaki değişimle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Savaşların sadece askeri güçle kazanılamayacağını kavramıştır.
- B) Eğitim hayatını yarıda bırakıp cepheye gitmeye karar vermiştir.
- C) Osmanlı Devleti'nin tüm savaşları kaybettiğini düşünmektedir.
- D) Diplomasinin askeri başarıdan daha önemsiz olduğuna inanmıştır.

6. Şemsi Efendi Mektebi, ezberci eğitimden uzak, sorgulayan ve modern yöntemleri kullanan bir okuldu. Babası Ali Rıza Efendi'nin isteğiyle bu okula başlayan Mustafa Kemal, burada aldığı eğitim sayesinde yenilikçi, akılcı ve bilime dayalı bir düşünce yapısına sahip olmuştur. Bu temel, onun ileride yapacağı inkılapların da zihinsel altyapısını oluşturmuştur.

Metne göre Şemsi Efendi Mektebi'nin Mustafa Kemal üzerindeki temel etkisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Askeri stratejileri öğrenmesini sağlaması
- B) Geleneksel yapıyı koruma düşüncesini aşılması
- C) Çağdaş ve vizyoner bir bakış açısı kazandırması
- D) Yabancı dil öğrenimine ağırlık vermesi

7. Mustafa Kemal, İstanbul Harp Okulu ve Harp Akademisi yıllarında başkentte bulunmanın avantajıyla devletin siyasi durumunu yakından takip etmiştir. Arkadaşlarıyla bir araya gelerek el yazısı gazeteler çıkarmış, ülke sorunlarına çözüm önerileri getiren toplantılar yapmıştır. Bu faaliyetleri nedeniyle bazen okul yönetimiyle sorunlar yaşasa da, düşüncelerini yaymaktan vazgeçmemiştir.

Bu durum Mustafa Kemal'in aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisiyle daha çok ilişkilendirilebilir?

- A) İleri görüşlülüğü
- B) Liderliği ve teşkilatçılığı
- C) Askeri dehası
- D) İnkılapçılığı

8. Mustafa Kemal'in eğitim aldığı şehirler, onun kültürel birikimine önemli katkılar sunmuştur. Selanik; farklı milletlerin bir arada yaşadığı, Batı'ya açılan bir pencere konumundayken, Manastır; milliyetçilik akımlarının yoğun hissedildiği bir konsolosluklar şehriydi. İstanbul ise devletin başkenti ve siyasetin merkeziydi.

Bu bilgilere bakılarak;

- I. Şehirlerin sosyal ve siyasi yapısı Mustafa Kemal'in fikirlerini etkilemiştir.
- II. Mustafa Kemal eğitim hayatını sadece Balkan şehirlerinde geçirmiştir.
- III. Farklı kültürleri tanınması hoşgörülü ve geniş ufuklu olmasını sağlamıştır.

çıkartımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

9. Zübeyde Hanım, oğlunun asker olmasını istemiyor, onun daha sakin bir hayat sürmesini arzuluyordu. Ancak Mustafa Kemal, komşuları Binbaşı Kadri Bey'in oğlunun askeri kıyafetlerine özeniyor ve asker olmayı kafasına koyuyordu. Bu nedenle annesinden gizlice Selanik Askerî Rüştiyesi sınavlarına girmiş ve kazanmıştır. Oldubittiye getirerek annesini ikna etmiş ve askeri okula başlamıştır.

Bu olay Mustafa Kemal'in;

- I. Kararlılık
- II. İdealistlik
- III. Ümitsizliğe yer vermeme

özelliklerinden hangilerine sahip olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

10. Mustafa Kemal, İstanbul Harp Akademisi'ni Kurmay Yüzbaşı rütbesiyle bitirmiştir. Kurmaylık eğitimi, bir subayın sadece savaş yönetmesini değil, aynı zamanda ordunun lojistiğini, stratejisini ve siyasetle olan ilişkisini de planlamasını gerektirir.

Buna göre Mustafa Kemal'in Harp Akademisi'nde aldığı eğitimin ona kazandırdığı en önemli yetkinlik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sadece savunma savaşı yapabilme yeteneği
- B) Çok yönlü liderlik ve stratejik yönetim becerisi
- C) Yabancı dilleri anadil seviyesinde konuşabilme
- D) Tarih alanında akademik çalışmalar yapma isteği

CEVAP ANAHTARI

1. B	2. C	3. B	4. C	5. A
6. C	7. B	8. C	9. B	10. B